

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖЕНО
Вченою радою ЧНТУ
протокол №11 від 28.12.2015 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказом ректора ЧНТУ
№ 215 від 30.12.2015 р.

Програма підвищення рівня володіння англійською мовою науково-педагогічних працівників та формування англомовного середовища в Чернігівському національному технологічному університеті

Відповідно до Стратегії сталого розвитку «Україна - 2020» та Указу президента України №641/2015 одним із ключових індикаторів реформування галузі освіти є вивчення іноземних мов, як пріоритет внутрішньої політики України щодо інтеграції в ЄС.

Володіння іноземними мовами є однією із основних умов реалізації процесів інтеграції Університету у світовий науковий, освітній і культурний простір, забезпечення академічної мобільності та проектної діяльності, що визначено Стратегією розвитку Університету.

Поточний рівень володіння англійською мовою науково-педагогічними працівниками ускладнює та сповільнює процес участі Університету в міжнародних програмах та є недостатнім для формування іміджу Університету як вищого навчального закладу з високими показниками міжнародної діяльності.

Покращити існуючу ситуацію можливо шляхом формування політики пріоритету англійської мови як запоруки ефективної міжнародної діяльності Університету.

Мета

Метою Програми є впровадження системи заходів, спрямованих на підвищення рівня володіння англійською мовою науково-педагогічними працівниками Університету, для виконання завдань інтернаціоналізації вищої освіти та забезпечення інтеграції університету в міжнародний освітньо-науковий простір.

Принципи

Інтернаціоналізм та плюрилінгвізм

В умовах міжнародної орієнтації програма підтримує концепцію європейського громадянства. Вона створює науково-педагогічним працівникам надійний фундамент для навчання і відкриває перед ними міжнародні професійні можливості.

Плюрилінгвальний підхід розвиває комунікативну компетенцію на основі усіх знань та досвіду користування різними мовами, а самі мови у цьому процесі є взаємно пов'язаними і взаємодіють між собою.

Демократія

Жодна мова чи культура не повинна зазнавати будь-якої дискримінації. Програма орієнтується на розвиток інтересу до культур наших європейських сусідів, розвиток демократичного суспільства, формування відкритості, толерантності й поваги до „несхожості” й відмінностей.

Новизна

Новизна програми зумовлена новаторським характером комплексу заходів, спрямованих на активізацію вивчення науково-педагогічними працівниками англійської мови з метою створення для них можливостей її використання у різних сферах життєдіяльності.

Підхід до викладання і вивчення англійської мови передбачає інтегрований розвиток мовленнєвих умінь, для того щоб підвищити результативність роботи науково-педагогічних працівників шляхом участі у різноманітних високо мотивуючих видах діяльності, що включають комунікативні завдання.

Програма реалізується шляхом досягнення таких цілей:

Цілі

Практична:

розвивати у науково-педагогічних працівників загальні та професійно орієнтовані комунікативні англійськомовні компетенції (лінгвістичну, соціолінгвістичну і прагматичну) для забезпечення їхнього ефективного спілкування в академічному та професійному середовищі.

Освітня:

розвивати у науково-педагогічних працівників загальні компетенції (декларативні знання, навички та вміння); сприяти розвитку здібностей до самооцінки та здатності до самостійного продовження навчання у академічному та професійному середовищі.

Пізнавальна:

залучати науково-педагогічних працівників до видів англійськомовної діяльності, які активізують увесь спектр їхніх пізнавальних здібностей.

Розвиваюча:

зміцнювати впевненість науково-педагогічних працівників як користувачів англійської мови, а також формувати їх позитивне ставлення до вивчення англійської мови та її активного використання у навчально-науковій діяльності та міжнародних обмінах.

Соціальна:

сприяти становленню критичного самоусвідомлення, формуванню навичок англійськомовного спілкування та збільшенню внеску науково-педагогічних працівників Університету у розвиток міжнародного освітнього середовища в епоху глобальних змін.

Соціокультурна:

поглиблювати розуміння актуальних та різнопланових міжнародних соціокультурних проблем, для того щоб діяти належним чином у культурному розмаїтті професійних та академічних ситуацій.

Зміст

Вимоги щодо англомовної компетенції повинні стати новим критерієм кадрової політики Університету, що передбачає пріоритетний прийом на роботу співробітників, які володіють іноземними мовами на достатньому рівні.

Домінантою політики підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Університету слід визнати розвиток та вдосконалення навичок та вмінь володіння англійською мовою професійного спрямування. Науково-педагогічним працівникам доцільно пропонувати відвідувати заняття на курсах англійської мови в Центрі іноземних мов, який функціонує на базі Університету.

Необхідно залучити до складання міжнародних іспитів IELTS (TOEFL) не лише осіб, які претендують на здобуття вчених звань «доцент» та «професор» але й інших науково-педагогічних працівників – претендентів на участь у програмах міжнародної мобільності.

В рамках розвитку міжнародного наукового потенціалу науково-педагогічних працівників Університету доцільно запровадити проведення англомовних міжкафедральних семінарів за професійним спрямуванням; активізувати участь професорсько-викладацького складу у науково-практичних заходах, спрямованих на поглиблення знань з англійської мови (майстер-класи з написання резюме, мотиваційних листів та заявок для участі в проектах; практикуми з перекладу наукових статей та анотацій тощо). На всіх кафедрах університету потрібно організувати системну роботу щодо активізації публікацій англомовних статей, ведення англомовної версії офіційного веб-сайту Університету, створення іншомовних фахових тезаурусів, термінологічних словників тощо. В рамках методичної роботи з поглиблення вивчення англійської мови серед науковців варто запровадити в навчальний процес академічне читання фахової літератури іноземною мовою та постійно діючий семінар щодо роботи з англомовними web-ресурсами, створити бібліотеку ресурсів . на англійській мові та поповнити репозитарій Університету фаховими виданнями на іноземній мові.

Політика інтернаціоналізації Університету передбачає наближення науково-педагогічних працівників до англомовного середовища шляхом запрошення іноземних викладачів та волонтерів, а також направлення на стажування за програмами, що здійснюються англійською мовою.

Для активного впровадження англійської мови в навчально-виховний процес необхідно: передбачити в навчальних планах вивчення англійської мови професійного спрямування на протязі всього періоду навчання на бакалавраті та в магістратурі; включити в навчальні плани дисципліни, що викладаються англійською мовою; запровадити англомовні навчальні програми; щорічно планувати не менше одного захисту магістерських (дипломних) робіт (проектів) англійською мовою за всіма спеціальностями.

Завдання

Програма спрямована на розв'язання наступних завдань:

- підвищення іміджу Університету на міжнародному просторі освіти та науки;

- зростання показників міжнародної діяльності Університету;
- розширення можливостей Університету у сфері надання освітніх послуг на ринку англомовних навчальних програм та дистанційних англомовних навчальних курсів.

Очікувані результати від реалізації Програми

В результаті реалізації програми очікується:

- підвищення позицій Університету у вітчизняних та міжнародних рейтингах;
- збільшення кількості міжнародних проектів, що реалізуються в Університеті;
- впровадження програм подвійних дипломів з університетами Європи;
- запровадження англомовних магістерських та PhD програм;
- підвищення кількості учасників програм міжнародної мобільності.

План заходів для реалізації Програми

<i>Заходи</i>	<i>Терміни</i>	<i>Відповідальні</i>
Організація та проведення занять в Центрі іноземних мов для підвищення рівня володіння англійською мовою НПП та студентів	Постійно	Кафедра ІМ ПС
Організація підготовки та складання міжнародного іспиту IELTS для НПП та студентів	Один раз на рік	Кафедра ІМ ПС
Проведення англомовних міжкафедральних семінарів за професійним спрямуванням	Постійно	Завідувачі кафедр, кафедра ІМ ПС
Проведення майстер-класів з написання на англійській мові резюме, мотиваційних листів та заявок для участі в проектах	Один раз на семестр	Кафедра ІМ ПС, відділ ІВ та МС
Проведення практикумів з перекладу наукових статей та анотацій на англійську мову	Один раз на семестр	Кафедра ІМ ПС
Проведення семінарів щодо роботи з англомовними web-ресурсами	Постійно	Рада молодих вчених
Формування бібліотеки ресурсів на англійській мові, постійне поповнення репозитарію Університету фаховими виданнями на іноземній мові.	Постійно	Наукова бібліотека
Організація літньої англомовної школи	Щороку	Кафедра ІМ ПС Відділ ІВ та МС

<i>Заходи</i>	<i>Терміни</i>	<i>Відповідальні</i>
Запровадження англomовного навчання з окремих навчальних дисциплін та за окремими освітньо-професійними (освітньо-науковими) програмами підготовки магістрів	З 2016-2017 н.р.	Відділ ІВ та МС, відповідальні особи за МД, завідувачі випускових кафедр, декани
Проведення засідань English Speaking/Video Club	Постійно	Кафедра ІМ ПС
Проведення Дня спілкування англійською мовою в Університеті (English Speaking Day)	Постійно щовівторка	Науково-педагогічні працівники
Проведення загальноуніверситетських олімпіад, фестивалів та конкурсів на англійській мові	Щороку	Кафедра ІМ ПС, завідувачі випускових кафедр, декани
Проведення загальноуніверситетського конкурсу на кращий англomовний навчальний посібник, конспект лекцій, практикум		
Врахування рівня англomовних компетенцій в щорічному загальноуніверситетському рейтинговому оцінюванні НПП		
Проведення Дня спілкування англійською мовою в ЧНТУ (English Speaking Day)	Постійно щовівторка	Науково-педагогічні працівники